

biserov, ki so vedno pripovedovali, da živi in se podi po otoku strašna zverjad. Na pripovedovanje teh iskalcev biserov je poslal pred svetovno vojno naravoslovni muzej Buitenborg na Javi na Komodo ekspedicijo, ki je ujela velikega kuščarja in ga izročila muzeju. Izbruh svetovne vojne je prekrižal nadaljna raziskovanja.

Po sklepu svetovnega miru so se začeli zanimati za zmaje na otoku Amerikanci. Amerikanec Douglas Burde je prejel od ameriškega muzeja nalog, naj razvozlja zadevo groznih pošasti, ki se podijo po že omenjenem otoku. Burden se je posrečilo, da je ujel 14 praviljnih zmajev in od teh 3 žive z vabo, ki so sedaj v Newyorku ter 1 v Amsterdamu. Amerikanski raziskovalec je dognal, da biva na otoku le 40 kaznjencev iz sosednega otoka Soembawa. Zmaji so 3 m dolgi kuščarji, ki se preživljajo z mesom in so zadnji ostanki lintverjev, ki so živeli v davnih dobach na zemlji. Še v kameni dobi so bili v Avstraliji zmaji, ki so bili dolgi 12 m in so tehtali 30 centov.

Še danes na otoku Komodo ohranjeni zmaji prebivajo po podzemeljskih votlinah in skriti med drevjem ter koreninami. Iz skrbno izbranih skrivališč jih izvabita le solnce ter glad. — Amerikanec Burden je videl na lastne oči, kako je požrl kuščarski orjak z enim ugrizom četrtno žive divje svinje. Burden pripoveduje dalje, kako dolgo se je trudil, predno se mu je posrečilo, da je lahko enkrat opazoval lintverja, ki ima izredno oster vid, kako se je podal iz skrivališča na lov. Raziskovalec trdi, da je bil pogled na to izredno prikazen v ostudno zelenkastih barvah in vedno z na dolgo iztegnjenim jezikom grozen. Zver se je kretala z izredno naglico med visoko travo in stikala za plenom. Ko so divje svinje zaslutile lintversko nevarnost, so se podale v celih krdelih v najbolj nagli pobeg. Ko je tekla pošast mimo Burdena, se je prestrašila človeške prikazni in izginila z bliskovito naglico in se je trudil zastopati cele ure in ni odkril, kam bi se bila pogreznila na s travo porašeni ravnini.

Burdenov opis nam je dokaz, da ima strah pred človekom vsaka zver — še lintver!

*

● Lepotičenju.

Tudi v starodavnih časih, že celo pred 2000 leti, je kazal ženski svet vsestranske skrbi glede lepoticenja in že tudi tedaj je stala izpolnitev raznih modnih želj velike denarne svote. Že v dobi pred Kristusom so se ženske zavedale prav dobro, da je lepota moč in da je lahko lepoti pomagati z umetnimi sredstvi. V taistih časih se je šopirila velika razsipnost glede mode in negovanja ženskega telesa.

Egipčanska kraljica Kleopatra

je veljala za znamenito krasotico in je tudi znala svojo lepoto izrabiti. Ko je pričakovala rimskega mogočnjaka Julija Cezarja, je dolgo premišljevala, v kakih obleki bi se mu pokazala, da

bo prodrila njena lepota do popolne veljave. Po dolgotrajnem tuhtanju se jej je rodila ta zamisel: Stopila bo pred Cezarja v obleki iz kačjih kož. Odposlala je 600 sužnjev na lov nad kače. 200 teh lovcev je umrlo radi kačjih pikov, a Kleopatrina obleka je le bila iz kačjih kož. Obleka je postala svetovna znamenitost. Bila je to v celih zgo, dovini najdražja obleka, ki ni stala le ogromne denarne svote, ampak še tudi 200 človeških življenj.

Pa tudi lišpanje obraza in telesa

z vse mogočimi barvami, mažami ter dišavami je bilo tedaj na dnevnem redu.

Za časa rimskega cesarja Nerona so si polagale imenitne Rimljanke na obraz sredstvo, ki je bilo pripravljeno iz oslovskega mleka in testa. Cesarica Popeja, Neronova žena, je ta način lepoticenja iznašla in ga tudi sama uporabljala. Recept za to sredstvo se je glasil: Dobro zmleta ječmenova moka, jajčji rumenjaki, fino zdrobljeni jele-nov rog in vse to je bilo še pomešano s koreninami od narcis, medom in oslovskim mlekom. Na ta način pridobljeno mažo je rabil ženski svet kot mažo za obraz preko noči. Maža se je v noči posušila in je postala po opisu zgodovinarja Plinija podobna malti iz mavca.

Modne dame v starih časih niso imele nič kaj prijetnega življenja, morale so se izpostavljati raznovrstnemu trpinčenju, da je odsevala z njih lepota. Ako se je prebudila zjutraj hišna gospa, jej je morala najprej sužnja sklepati z obraza belo malto. Ko je bila ta odstranjena, jej je umila druga sužnja obraz z mlekom od oslice. Nato je prišla na vrsto še ena maža in za to ponovno oslovsko mleko.

Ko je bilo vse to končano, je sledilo barvanje obraza. Tudi ta posel ni bil kar tako enostaven ter lahek. Sužnja je morala barvo zmešati s slino in jo na ta način zmehčati. Barvanje obraza je trajalo navadno dobre tri ure. Za tem je sledilo barvanje oči. Niso si tedaj ženske barvale le obrvi, ampak tudi trepalnice. Za barvanje oči so rabile Rimljanke mažo, ki je bila napravljena iz grozdnega soka, balzama, mire in amonija, in je bila seveda zelo draga.

Opisanemu lepoticenju

se je morala vsaka modna dama podvreči vsak dan. Tudi ubogi možje niso bili v starih časih nič kaj na dobrem. Morali so seči globoko v žep, da so nakupili ljubim ženam ter hčerkam vse potrebne lepoticne maže ter barve. V Siriji v Mali Aziji so izdelovali tedaj mažo, ki je vsebovala: grozdni sok, olje, balzam, miro ter amonij in je stala v Rimu ena škatlica 4000 dinarjev. Tudi druge parfumarije so bile izredno drage.

Frizura je igrala

pri ženskem spolu važno ulogo. Friziranje dame je trajalo precej ur in je bilo prava umetnost. Glavni pogoj frizure je bil: lase prepojititi z oljem in jih napraviti dišeče. Ker je pa olje v veli-

ki vročini naglo izpuhtelo, je bilo tozadevno v navadi prav posebno postopanje. Iz strnjene olja ter loja so napravili stožec, ki je bil ravno tako visok kakor glava. Na znotraj so ga pomazali z dišečo mažo ter oljem, ga posadili na glavo, ga pritrdili, da ni mogel pasti z glave še pri tako močnem gibanju. To je bila krona celega dolgotrajnega lišpanja. Baš opisano frizuro so smele nositi le najbolj imenitne gospe.

*

Široko odprto oko.

Pred nekaj dnevi je umrl v Newyorku Allan Pinkerton, vodja detektivske agenture. Smisel za policijske zadeve je bila dedščina rodbine Pinkerton in je bil posebno izražen v umrlem, ki je spominjal tozadevno na svojega pradedca, ki je bil ustanovitelj agenture, ki zaposluje danes 20.000 tajnih policistov.

Praded Allan Pinkerton, ki je bil obče znan pod imenom »Grand Old Allan«, je pribežal leta 1842 kot politični begunec iz Šotlandske preko Kanade v ameriške Združene države. Prirojeni mu policijski talent je odkril, ko je zasledoval sled težkega zločinca. Ustanovil je nato pod svojim imenom v Čikagi detektivsko agenturo in je postal splošno znan, ko je razkrinkal zelo razširjeno družbo ponarejevalcev bankovcev. Velike zasluge si je pridobil z nadzorstvom nad potniškimi vlakci. Najbolj je zaslovel, ko je razkril zaroto proti pravkar izvoljenemu pred sedniku Združenih držav Abrahamu Lincolnu leta 1860.

Po njegovi smrti je prevzel detektivsko tvrdko njegov sin William Allan, katerega je prekrstila javnost v »Big Billa«. Imenovani in njegov brat Robert sta bila od očetov s posebno pazljivostjo vzgojena za poklic tajnih policistov. Pod vodstvom »Big Billa« si je pridobila agentura mednarodni sloves in se je razširila na Newyork ter na Filadelfijo. Ne samo v Združenih državah, ampak tudi v starem svetu na Angleškem ter Francoskem so se posluževali v posebno zvito izpeljanih zločinih »Big Billa«. Zaslovel je, ko je našel sliko »Vojvodinje iz Devonshire«, ki je bila ukradena iz zbirke Agnew v Londonu od nekega Adama Worth. Pravo detektivsko čudo je bila od »Big Billa« izvedena aretacija Macdonala in bratov Bidvell, ki so oškodovali s spretnimi goljufijami l. 1873 angleško banko. Nadalje je spravil pod ključ razbojniško tolpo v ameriški državi Pensilvanija, ki je bila nekaj časa strah in trepet daleč naokrog.

Kako so se razširili detektivski posli rodbine Pinkerton, kaže dejstvo, da je zapustil »Big Bill« ob smrti 100 milijonov dolarjev premoženja. Trgovska znamka svetovno znanega Pinkertonevega zavoda je široko odprto oko z geslom: »Mi nikoli ne spimo.«

Molite po maši z novim besedilom, kakor ga določa novi katekizem, so izšle v Tiskarni sv. Cirila v Mariboru. Cena dosedanja.